

2021 Årsmelding

Forum for natur og friluftsliv (FNF) nasjonalt

FNF er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på regionalt nivå. Formålet med FNF er å styrke de frivillige organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker. FNF er en møteplass for samarbeid mellom organisasjonene der saker av felles interesse diskuteres og oppgaver fordeles. FNF er også en arena for natur- og friluftslivsfaglig kompetanseoppbygging i organisasjonene. I fylkene kan FNF være et felles talerør/felles representant for organisasjonene i FNF i konkrete saker.

Virksomheten i fylkene

FNF i fylkene avgir hver sine årsmeldinger om egen virksomhet. Virksomheten er bred og i mange fasetter tilpasset lokale og regionale utfordringer. Det vises derfor først og fremst til de fylkesvise årsmeldingene for en fullstendig oversikt.

Rapportene forteller om press mot naturområder over hele landet. I fylkene har FNF arbeidet mye med å identifisere plan- og arealsaker. Antall saker organisasjonene kunne, og helst ønsket, å jobbe med er svært stort, men ressursene er ikke store nok til å møte den store saksmengden. Høringsradaren som ble satt opp i løpet av året vil i kommende år bidra til å illustrere saksmengden. I alle regioner er det gjort harde prioriteringer mellom saker.

Prioriterte saker er fulgt opp med hørings svar, kronikker, avisinnlegg, møter med mer, på vegne av de frivillige organisasjonene. FNF i fylkene har sendt til sammen 240 registrerte uttalelser i 2021, hvorav 190 er hørings svar og 13 er klager (per 25.1.22). I forbindelse med sakene er det arrangert en lang rekke befaringer over det ganske land.

I sakene er det levert på høyt faglig nivå med bred involvering av organisasjonene og frivilligheten. Styrken til FNF kommer til syne særlig når engasjementet og natur- og friluftslivskompetansen og kunnskapen i organisasjonene koples sammen med FNF-koordinatorenes faglige dyktighet.

Mange tema er dekket i sakene. Revisjon av vannforvaltningsplaner var en sak hvor det ble nedlagt stor innsats i alle landets regioner. Energisaker, regionale planer, ferdsel og naturkrise er andre sentrale stikkord. Vi kan tilføye vindkraft på land og vassdrag/-kraft, snøscooterløyper, oppdrettsanlegg til havs og på land, villaks, sjøørrett, deponisaker, samferdselsutbygging, hyttebygging, bit-for-bit nedbygging, allmenhetens tilgang til strandsone og andre friluftsområder, gratisprinsippet, myr, områder for bynært friluftsliv, planstrategier, planarbeid, gruveutbygging uten at lista blir uttømmende. Flere forteller om utfordringer med demokratisk deltakelse og vanskeligheter med tilgang til informasjon.

Høringsuttalelser er viktige, men utgjør likevel bare en del av kommunikasjonen med myndigheter. Nettverk og dialog er svært sentralt. FNF deltar i planfora og andre faste og ad hoc utvalg, grupper, verneområdestyrer og fora. For eksempel har FNF vært sentrale i arbeidet med etableringen av fjellgrensenettverk i Innlandet og slikt sett lagt til rette for en mer helhetlig og koordinert forvaltning av viktige fjellområder på tvers av kommunegrensene. I Viken har FNF hatt viktig påvirkning på regionale planer som påvirker natur og friluftsliv. Det er å håpe at dette vil komme til uttrykk i praktisk politikk uavhengig av storfylkets framtidige skjebne.

FNF i fylkene har også hatt omfattende kontakt med politikere, lag og foreninger og fagmiljøer på alle nivå, politiske bålsamtaler/debattemøter i friluftslivets uke er ett godt eksempel. FNF Agders turer med enkeltpolitikere et annet. Flere har arrangert valgdebatter og tiltak for å vise fram friluftslivet på en positiv måte, som f.eks. aktivitetsdag med felles ungdomsarrangement i FNF Vestfold. FNF-ene i Viken, Oslo, Vestfold og Telemark arrangerte sammen Oslofjordseminaret «Hvem tør redde Oslofjorden» på Hvaler med faglige innledere og politisk debatt i forkant av høstens stortingsvalg.

FNF i fylkene har også levert kurs, opplæring og annen kompetanseheving til organisasjonene og andre målgrupper. Den økte digitale kompetansen i forbindelse med korona har gjort det lettere å gjennomføre digitale kurs for en større del av befolkningen. I 2021 ble det f.eks. arrangert kurs i f.eks. Plan- og bygningsloven, kartsystemet QGIS og georeferering for mange frivillige i ulike fylker.

Fra flere fylker som FNF Finnmark og FNF Telemark rapporteres det at særlig innsats for styrket samarbeid og engasjement har båret frukter og at antall lag og foreninger som deltar i arbeidet vokser som følge av den ekstra investeringen.

FNF i fylkene gir løpende informasjon om aktuelle saker til organisasjonene i fylkene blant annet gjennom nyhetsbrev, nettsider og sosiale medier. «Friluftsnytt» i regi av FNF Oslo og FNF Akershus, som produseres sammen med OOF er fortsatt det største med 24 utgivelser i året, men langt fra det eneste. F. eks. startet FNF Agder med nyhetsbrev i 2021.

Korona og koronatiltakene har påvirket virksomheten i 2021 i betydelig grad, men heller enn å la oss begrense i arbeidet har vi utført det i tilpassede former.

Virksomheten nasjonalt

Arbeidet i FNF nasjonalt har tatt utgangspunkt i årsplan for 2021 som ble utviklet med utgangspunkt i strategiplan 2019-2023. Styret og daglig leder har måttet foreta løpende tilpasninger til koronasituasjonen, særlig når det gjelder redusert mulighet til å reise, møtes og ha normale kontorhverdager for de ansatte.

Samlinger, reiser og kontakt med styrene i fylkene

Halvårlige samlinger har vært ansett som viktig for sosialt fellesskap, faglig styring og oppfølging av den enkelte koordinator og deres arbeidsmiljø. I 2021 ble begge samlingene lagt til høsten av smittevern hensyn og vi var så heldige å treffe tilstrekkelig langt fra smittetoppene, slik at alle kunne gjennomføres.

21.-24.9.21 Saltstraumen og Bodø for alle ansatte. Samlingen hadde særlig fokus på nylig gjennomførte arbeidsmiljøundersøkelsen og tiltak for å bedre arbeidsmiljøet samt nettverksbygging og annen faglig og sosial utveksling.

Den tradisjonelle samlingen for tillitsvalgte fra fylkene og ansatte delte vi i år i tre.

10.-11.11.21 møttes Trøndelag og de tre nordligste fylkene i Trøndelag med fokus på vindkraft.

17.-19.11 møttes Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal på Herdla utenfor Bergen, men fokus på blant annet kartlegging og naturtap.

25.-27.11 møttes Innlandet, Buskerud, Akershus, Oslo, Østfold, Telemark og Vestfold i Asker med fokus på friluftsløven i strandsonen og kommunale arealplaner.

Alle tre samlinger hadde dialog med nasjonalt styre og koordinators arbeidsmiljø som tema. Erfaringer med delte samlinger vurderes positivt av mange deltakere fordi flere kommer til orde og samlingene gir mer rom for reell dialog og nettverking.

Reisevirksomheten har vært noe redusert sammenliknet med planer og foregående år. Daglig leder har likevel besøkt flere fylker i forbindelse med rekruttering og deltatt på et flertall av årsmøtene i fylkene digitalt. Daglig leder har hatt løpende dialog med styreledere i fylkene ved behov.

Daglig leder har informert styrelederne i fylkene med ujevne mellomrom på e-post.

Styreleder og daglig leder holdt et velkomst- og infomøte med nyvalgte styreledere i FNF i fylkene i juni og daglig leder holdt supplerende møter.

Arbeidsgiverfunksjonen

Ivaretagelse av arbeidsgiverfunksjonen er en sentral oppgave med løpende oppfølging av de ansatte og deres arbeidsmiljø. Nedstengingen av samfunnet har fortsatt å by på noen ekstra utfordringer for arbeidsmiljøet i 2021.

I året er tre koordinatorene rekruttert, alle i faste stillinger til erstatning for koordinatorene som sluttet. I tillegg er det satt inn midlertidig vikarhjelp ved sykdom og likende behov. Tre fast ansatte har kommet tilbake fra permisjoner i løpet av året og erstattet sine vikarer. Ved nyansettelser er det i vesentlig større grad enn tidligere benyttet overlapp for god løpende løsning av arbeidsoppgaver i fylket og for opplæring av påtroppende koordinator.

I tillegg til opplæring fra forgjenger er det også gitt opplæring ved mentor og daglig leder, onboarding fra ekstern IT-tjeneste samt at kolleger fra hele landet gjerne bidrar når de blir spurt.

Lønnsoppgjør er gjennomført med formøter, lønnsamtaler, og forhandlinger mellom FNF naturviterne og arbeidsgiver. Daglig leder har her samarbeid med nasjonale medlemsorganisasjoner.

Medarbeidersamtaler er gjennomført for alle ansatte.

I tillegg til samlinger er det gjennomført sosiale tiltak som filmmatine før påske, digitalt kokkekurs for alle ansatte, ansattreff rundt om i landet før sommeren for de aller fleste fylker og julebord.

I juni gjennomførte «Great Place to Work» en medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i FNF. Overordnet viste den at FNF er en over gjennomsnittet god arbeidsplass. Undersøkelsen var tema på ansattsamling og det er enighet mellom de ansatte og ledelsen om fortsatt samarbeid for å jobbe videre med tiltak for å ivareta et godt arbeidsmiljø.

FNF har arrangert orienteringsmøte om gjeldende ordninger for forsikring og pensjon v/Virke Forsikring for alle ansatte.

IT-tjenester og -løsninger

FNF nasjonalt legger til rette for virksomheten i FNF i fylkene ved å drifte og utvikle IT-løsninger.

Nettside www.fnf-nett.no ble lansert i nåværende versjon i 2020. FNF nasjonalt og hvert fylke har en egen site med undersider som på en transparent måte viser virksomheten, høringsvar, arrangementer mv. Siden har gjennom året blitt justert, teknisk utviklet og fylt med nytt og historisk innhold.

En vesentlig innsats i 2021 er forbedring i hvordan FNFs uttalelser vises og kan søkes i på nettsidene. En ny løsning for dette er bygget og nye og historiske uttalelser er møysommelig lagt inn. Den nye løsningen forenkler intern arbeidsprosess og tilgjengeliggjør FNFs uttalelser som intern fagressurs og til enhver som er interessert. Pr nyttår lå det til sammen 1817 søkbare uttalelser fra alle regioner ute. Basen fungerer som et verktøy for erfaringsdeling og synliggjør FNF som en transparent aktør.

Vi har også utviklet «Høringsradaren» i samarbeid med IT-selskapet Kantega som har utført arbeidet pro bono. Utviklingen har foregått i andre halvår. Løsningen blir lansert offisielt i januar 2022, men arbeidet med å legge inn saker som er på høring i oversikten er utført på begge sider av årsskiftet.

Siden begynnelsen av 2021 har vi målt trafikk på nettsidene ved hjelp av Google Analytics. Når vi måler trafikken, skiller det mellom besøkende utenfra og ansatte i FNF. Det har gjennom året vært en jevn vekst i antall besøkende på nettsiden, og det er tydelig at kurs og arrangementer i regi av FNF er blant det som engasjerer mest. Samtidig ser vi også at mer aktivitetsorienterte saker som eksempelvis Friluftslivets Uke, samt innspill i arealsaker og høringer får godt med besøk.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe for digitalisering som hadde ca. 30 møter i 2021. Gjennom året dekket FNF nasjonalt løpende kurs, opplæring og brukerstøtte for alle ansatte innen IT.

I 2021 har vi også lagt om strukturen på intranettet slik at dette for informasjonsbehov er integrert med Teams-kanaler og bygget opp med artikler og informasjonssider. Omleggingen var ca 50-60% gjennomført ved årsskiftet. Fylkenes tilgang til maler er også revidert og forbedret.

Felles reiseregningssystem med godkjenningsrutiner ble driftet for FNF i fylkene gjennom året.

Annen bistand til FNF i fylkene

Driftstøtte til FNF i fylkene ble fordelt i april fra FNF nasjonalt etter søknad. Det var åpent for supplerende søknader.

Felles løsning for regnskapsføring er levert. Målet var at den tekniske bistanden til FNF i fylkene skulle økes. Det ble laget en plan for å sikre at FNF i fylkene skal ha minst mulig arbeid med regnskap. Denne vil bli revidert i 2022.

Daglig leder har bistått fylkene med økonomisk-administrative behov, rapportering, årsmøter og liknende.

Annet

FNF har søkt Miljødirektoratet om tilskudd for 2021 og rapportert om tilskuddet for 2020. Daglig leder hadde kontaktmøte med Miljødirektoratet 19.8.21.

FNF har i 2021 satt fokus på kompetanse innen nettverksledelse. En intern arbeidsgruppe har arbeidet med å klarlegge kompetansebehovet og hatt dialog med ulike potensielle samarbeidspartnere. 9.12.2021 arrangerte FNF en workshop om nettverksledelse med ekstern konsulent. Arbeidet planlegges fulgt opp med opplæring i 2022.

Daglig leder og koordinatorgruppa har arrangert ukentlige allmøter på nett for informasjonsflyt, at de ansatte medvirker, at fylkenes syn skal bli hørt, kollegastøtte, nettverksbygging med eksterne deltakere, erfaringsutveksling, strategidiskusjoner og faglig utvikling.

Kontakt med nasjonale medlemsorganisasjoner

Kontakten med de nasjonale medlemsorganisasjonene er viktig også for FNF nasjonalt. Daglig leder samt enkelte koordinatore har deltatt på møter

28.4 DNT, tema Villrein og ferdsel.

4.5 DNT, Natur og bærekraftseksjonen

5.5 NJFF, fylkessekretærmøte

4.6 DNT, digitalt landsmøte. Hilsen til landsmøtet.

14.6 NNV, fagavd.

26.8 NJFF jubileumsforestilling, Colosseum Kino

Info og møter om Naturens dag.

Info og møter i Forum for juss og arealpolitikk

Div. møter med Norsk Friluftsliv

Følgende møter har vært åpne for alle koordinatorene:

3.5 Workshop om vannforvaltningsplaner med Vannkoordinatorer

11.6 FNF-fagdag digitalt, kontaktmøte med DNT, NJFF, Norsk Friluftsliv og alle ansatte.

30.9 Kontaktmøte med FL og alle ansatte i FNF.

Organisering

Alle organisasjoner i fylkene som er tilsluttet medlemsforeninger i Norsk Friluftsliv, Norges Naturvernforbund og Friluftsrådernes Landsforbund har rett til å bli medlem i FNF i fylkene. I tillegg kan andre natur- og friluftslivsorganisasjoner slutte seg til. I gjennomsnitt har om lag 14 organisasjoner i hvert fylke sluttet seg til og deltar i forumenes arbeid. Samlet sett representerer organisasjonene i FNF en betydelig del av samfunnet. *De 20 tilsluttede organisasjonene i FNF Rogaland har for eksempel ca. 60 000 medlemskap og frivillig arbeid estimeres til om lag 600 årsverk. De tilsluttede organisasjonene i Agder representerer 23.000 medlemskap.*

Hele landet er dekket av FNF. FNFs nasjonale styre besluttet i 2019 at FNFs regioninndeling skal tilpasses landets nye fylkesgrenser innen årsmøtene 2023. FNF Agder, FNF Trøndelag og FNF Innlandet er sammenslått. Ved årets slutt har FNF 16 regioner.

I Viken, Vestfold og Telemark, Vestland og Troms og Finnmark er det flere FNF i samme fylke. FNF-ene med felles fylkeskommune har samarbeidet særlig tett og har koordinert kontakt opp mot fylkeskommunene.

FNF i fylkene beslutter selv, innenfor rammen av styringsdokumentet, lokalisering av kontor. FNF nasjonalt leier kontorplass hos Norsk Friluftsliv i Nedre Slottsgate 25, Oslo. FNF har i 2021 mottatt bistand fra Norsk friluftsliv til regnskapsføring for FNF i fylkene (i første halvår) og betaler en kompensasjon for dette.

Økonomi

FNF i fylkene avgir egne regnskap. Detaljert informasjon finnes der. Lønn og sosiale kostnader for koordinatorene ble betalt av FNF nasjonalt og ble finansiert av nasjonale midler pluss kr 75.000 pr hele stilling i lønnstilskudd fra hvert FNF i fylkene. For fullfinansiering av koordinator og dekning av øvrige driftskostnader mottar FNF i fylkene tilskudd fra fylkeskommuner og i noen tilfeller andre tilskudd, f.eks. fra kommuner. Virksomheten i FNF er et spleiselag mellom stat og fylkeskommune og bidragene fra begge nivåer er en avgjørende forutsetning for god og effektiv drift i nåværende form. FNF nasjonalt har gitt tilskudd til de FNF i fylkene som ikke har nok midler til å dekke driften.

Hovedinntekten i FNF nasjonalt var driftstilskudd fra Miljødirektoratet med 13,5 millioner kroner. I tillegg kom mva-kompensasjon. Samlede inntekter utgjorde 14,3 millioner kroner.

Midlene er i hovedsak benyttet til lønn og sosiale kostnader til koordinatorene, men også fellestiltak, sentral administrasjon og før nevnte tilskudd til FNF i fylkene med behov for dette. I 2021 fortsatte investeringer i nye digitale løsninger og IT-drift, men investeringene tok mer form av ansattinnsats enn av kjøp av ekstraordinære eksterne tjenester. Årets resultat var underskudd kr 6.588.

Det er bygget opp en egenkapital med 3,1 millioner kroner som likviditetsreserve og nødvendig sikkerhet for det ansvaret FNF nasjonalt har for de ansattes lønn og sosiale kostnader.

Styret har avlagt årsregnskapet under forutsetning om fortsatt drift. Det fremlagte reviderte årsregnskapet gir en rettvise oversikt over utvikling og resultat av virksomheten og dens økonomiske stilling.

Årsmøter

Alle FNF i fylkene har avholdt årsmøter i 2021. Samtlige ble gjennomført digitalt som følge av koronapandemien.

Ordinært nasjonalt årsmøte ble avholdt som nettmøte 11. mai 2021.

Årsmøtet bestod av Knut Jørgen Herland (Norsk Friluftsliv), Morten Dåsnes (Friluftsrådernes Landsforbund), Truls Gulowsen (Naturvernforbundet), Eldar Berli (Norges Jeger- og Fiskerforbund), Maylinn Stomperud (Den norske Turistforening). Til stede var også medlemmer av styret og observatører fra FNF i fylkene.

Årsmøtet godkjente årsmelding 2020, årsregnskap 2020, årsplan 2021, vedtok mindre korreksjoner i Standardvedtekter for FNF i fylkene, gjenvälgte revisor og stadfestet styrets sammensetning.

Styret

Alle FNF i fylkene har hatt fungerende styrer i 2021. Disse rapporterer om egen virksomhet til egne årsmøter.

De nasjonale medlemsorganisasjonene og de ansatte oppnevner representanter med varamedlemmer til nasjonalt styre. Styret har fra og med årsmøtet hatt slik sammensetning og rollefordeling:

Styremedlem	Vara	Organisasjon
Dag Terje K. Solvang (styreleder)	Simen Rommetveit Halvorsen	DNT
Eldar Berli (nestleder)	Beate Krokan Carlsson	NJFF

Maren Esmark	Sahar Azari	Naturvernforbundet
Bente Lier	Hans Erik Lerkelund	Norsk Friluftsliv
Ingrid Larsen Wigestrånd	Morten Dåsnes	Friluftsrådernes Landsforbund
Sven Nordby Anderssen	Martin Lillehagen Hanssen	Norges Padleforbund
Gisle Sæterhaug	Thomas Sveri	Ansattvalg

Styret har avholdt 6 styremøter og behandlet 64 saker i året. Styreinstruksen ble oppdatert og styret opprettet et arbeidsutvalg bestående av styreleder, nestleder og daglig leder.

Styret vedtok i 2021 at sakliste og saksgrunnlaget til styremøtene tilgjengeliggjøres for regionale styreledere og ansatte forut for møtene. Dette er praktisert fra og med vedtaket. Protokoller fra møtene publiseres åpent på nettsiden som før.

Styret har vedtatt endringer i styringsdokumentet som presiser FNF i fylkenes selvstendige økonomiansvar og nærmere bestemmelser om deltakende organisasjoners bidrag og at det ikke skal gis honorar til tillitsvalgte.

Styret har besluttet om tilskudd til FNF i fylkene fordelt i april og åpnet for supplerende tildeling senere i året.

Styret har vedtatt forenklet mal for årsmelding for FNF i fylkene.

Høringsrunder og utvalg

På bakgrunn av årsmøtets og regionale FNFs ønsker om at regionale FNF involveres i organisatoriske saker, har styret FNF nasjonalt vektlagt praktisering av medvirkning og høring. Det ble gjennomført en høringsrunde om økonomiforhold i Styringsdokumentet.

Styret nedsatte i 2019, i tråd med årsmøtevedtak, et utvalg for å utrede konsekvens av tidligere foreslått vedtektsendring i § 3 hos FNF nasjonalt. Utvalget hadde ingen møter i 2021, men noe kontakt på e-post.

Andre forhold

Ved årets utgang hadde FNF 18 fulle stillinger som koordinator, fordelt på de 16 FNF i fylkene, og en full stilling som daglig leder nasjonalt. 1 vikar var i jobb grunnet permisjoner o.l. blant de fast ansatte.

Ved årsslutt hadde FNF ansatt 13 menn og 6 kvinner i koordinatorstillinger, vikarer og ansatte i permisjon inkludert. Daglig leder var mann. Iverksettelse av tiltak for likestilling mellom kjønnene skal vurderes i 2022. Styret består av 3 kvinner og 4 er menn. Styrets sammensetning følger av eierorganisasjonenes selvstendige oppnevning.

De ansatte har egen representant i det nasjonale styret.

Arbeidsmiljøet har vært ansett som godt. Det ble gjennomført arbeidsmiljøundersøkelse som bekrefter at FNF er et over gjennomsnittet godt arbeidssted. Arbeidet med å ivareta og videreutvikle arbeidsmiljøet fortsetter blant annet med mål om et lavt sykefravær.

Sykefraværet var 6,8 % totalt hvorav 1,8 prosentpoeng var knyttet til korttidsfravær og 0,6 prosentpoeng til korttidsfravær ved barns sykdom og 4,4 prosentpoeng til langtidsfravær. Til sammenlikning var sykefraværet 8,0% i 2020.

Virksomheten er ikke kjent med skader eller ulykker tilknyttet driften i 2021.

Virksomheten forurensrer ikke det ytre miljø i uforholdsmessig grad. Virksomheten medfører noe nødvendig reisevirksomhet med bil og fly. Virksomheten er i stor grad engasjert i å bevare det ytre miljø gjennom regionalpolitisk påvirkning og saksopplysning.

Oslo, 26.1.2022

Dag Terje Klarp Solvang
Styreleder

Eldar Berli

Eldar Berli (1. Feb. 2022 11:18 GMT+1)

Eldar Berli
Nestleder

Bente Lier

Bente Lier (1. Feb. 2022 11:20 GMT+1)

Bente Lier
Styremedlem

Gisle Sæterhaug

Gisle Sæterhaug (1. Feb. 2022 12:05 GMT+1)

Gisle Sæterhaug
Styremedlem

Ingrid L. Wigestrand
Styremedlem

Maren Esmark
Styremedlem

Sven Nordby Andersen

Sven Nordby Andersen (1. Feb. 2022 12:55 GMT+1)

Sven Nordby Andersen
Styremedlem

Ole Lilleås
Daglig leder